

SLOVENSKI NAROD

Izjava vsak dan popoldne, izjemni nedelje in praznike. — Inserati do 30 peti a Din 2.—, do 100 vrst Din 2.50, od 100 do 300 vrst a Din 3.—, večji inserati peti vrsta Din 4.—. Popust po dogovoru, inseratni davek posebej. — Slovenski Narod velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.—. Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 5.
Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.

PODRUŽNICE:
MARIBOR, Grajski trg št. 8 — — — CELJE, Kocenova ulica 12. — Tel. 190.
NOVO MESTO, Ljubljanska c., tel. št. 26. JESENICE, Ob kolodvoru 101. — — —
Račun pri poštne čerkovnem zavodu v Ljubljani št. 10.351.

NOVI DRŽAVNI PRORAČUN

Danes je finančni minister dr. Gjorgjević predložil Narodnemu predstavništvu predlog državnega proračuna za l. 1932-1933, ki je popolnoma uravnotežen in znaša 11 milijard 400 milijonov Din

Beograd, 3. febr. M. Danes ob 11. dopoldne je finančni minister dr. Gjorgjević sprejel v svojem kabinetu novinarje in jim podal naslednje izjavo:

Predlog proračuna državnih izdatkov in dohodkov za leto 1932/33, ki je bil danes izročen Narodnemu predstavništvu, znaša v skupni vsoti Din 11.400.000.000. Glede tehnične sestave obsegal tudi novi predlog proračuna kakor so vsi dosedajšnji proračuni izdatke in dohodke splošne državne administracije ter izdatke in dohodke državnih gospodarskih podjetij.

Predlog proračuna državne administracije znaša 7.550.907.708 Din, predlog proračuna državnih podjetij pa 3.849.092.292 Din.

Sedanji proračun za leto 1931/32 je bil odobren v skupnem iznosu Din 13.210.303.954. Glede na to je novi predlog proračuna manjši od sedanjega za 1.810.303.954 Din. Da bi se dobila prava slika o zmanjšanem obsegu izdatkov v novem predlogu proračuna, je treba upoštevati na eni strani, da je bilo treba v tekočem proračunskem letu odobriti naknadne in izredne kredite v skupni vsoti 436 milijonov Din, na drugi strani pa, da se je služba državnih dolgov v novem predlogu proračuna zaradi novih posojil in povečanja anuitet starih posojil, torej izdatkov, ki se niso pojavili v sedanjem proračunu, morala povečati za 338 milijonov Din. S tema dvema korekturama, ki sta bili potrebni, da se dobi prava primerjava med sedanjim proračunom in predlogom za l. 1932/33, je faktično zmanjšan novi predlog proračuna za znesek približno 2.611.000.000 Din.

Zmanjšanje izdatkov je izvedeno v vseh proračunskih oddelkih, razen, kakor že omenjeno, v oddelku državnih dolgov, ki vsebuje urejene državne obveznosti, katerim mora država brez-pogojno zadostiti.

Zmanjšani so tudi osebni in materialni izdatki do skrajnih mej možnosti.

Predlog proračuna je uravnotežen

v celoti. Ravnotežje je doseženo s strogo in dosledno izvedeno redukcijo izdatkov. Ti državni dohodki so predvideni v znatno zmanjšanem iznosu kakor v sedanjem proračunu. Pri neposrednih davkih je predviden za 431 milijonov Din manjši dohodek, pri posrednih davkih za 316 milijonov manjši dohodek. Dohodki od nemških reparacijskih plačil sploh niso predvideni. Dohodki državnih gospodarskih podjetij so za 565 milijonov manjši.

Predlog proračuna za l. 1932/33 je bil izdelan z iskrenim stremljenjem, da odgovarja do skrajne meje možnosti sedanjim gospodarskim razmeram v državi in zmanjšani plačilni sposobnosti naroda. Na drugi strani obsega ta predlog neizogibne potrebščine državnega aparata.

V zvezi s proračunskim predlogom bo kr. vlada predložila Narodnemu predstavništvu gotove ukrepe, s katerimi se bo na eni strani olajšala fiskalna obremenitev naroda, na drugi strani pa zagotovil pravilni dotok dohodkov v državno blagajno, brez katerega se normalno in zdravo financiranje ne more zamisliti. Za redno državno financiranje bo ta predlog proračuna služil kot solidna in sigurna podlaga. Razen tega je doseženo resno in stvarno ravnotežje proračuna, tako da je predlog za leto 1932/33 najsigurnejše jamstvo za ohranitev stabilnosti narodnega novca, brez katere ne bi bilo rešitve našega narodnega gospodarstva in naših državnih financ. Čuvanje vrednosti narodnega novca je zato predmet največje skrbi vlade.

Seja Narodne skupščine

Minister za trgovino in industrijo dr. Kramer je predložil Narodni skupščini zakonske predloge o trgovskem in obrtnem šolstvu

Beograd, 3. febr. M. Današnja seja Narodne skupščine se je pričela ob 10.30 dopoldne. Sprejeta je bila ostavka poslanca Fr. Leoca, ki je bil imenovan za državnega svetnika. Narodni skupščini so bili predloženi štiri zakonski predlogi ministra za trgovino in industrijo dr. Kramera na podlagi pooblastila kraljevega ukaza z dne 29. januarja t. l. Minister dr. Kramer je predložil zakonske predloge o srednjih tehniških šolah, o pomorsko trgovskih akademijah, o ženskih obrtnih in ženskih strokovnih učiteljskih šolah ter o srednje tehniških in moških obrtnih šolah. Minister dr. Kramer je zaprosil Narodno skupščino, naj izvoli za te zakonske predloge poseben odbor. Predsednik dr. Kumanudi je izjavil, da bo na prihodnji seji Narodne skupščine izvoljen odbor, ki naj predloži predložene zakonske osnutke.

Nato je predsednik dr. Kumanudi sporočil, da je finančni minister predložil Narodni skupščini predlog proračuna izdatkov in dohodkov s predlogom finančnega zakona za leto 1932/33 s svojim ekspozicijem kakor tudi predlog izdatkov in dohodkov državnih podjetij, ki so bili izro-

čeni finančnemu odboru. Nato je bilo predloženo poročilo verifikacijskega odbora, s katerim se je proglasila za narodna poslanka Milan Pešić in Vladimir Krstić mesto odstopivših narodnih poslancev Milana Simonovića in Koste Timotijevića, ki sta podala ostavko, ker sta bila izvoljena za senatorja. Poročilo verifikacijskega odbora bo prišlo na dnevni red Narodne skupščine na prihodnji seji. Sledilo je poročilo o konstituiranju finančnega, verifikacijskega in administracijskega odbora ter odbora za prošnje in pritožbe. Prečitano je bilo tudi večje število raznih prošenj, ki so bile poslane Narodni skupščini. Nato je bil določen dnevni red prihodnje seje Narodne skupščine, ki bo jutri ob 10. dopoldne in na kateri se bo obravnavalo poročilo verifikacijskega odbora ter izvolil odbor za proučitev zakonskih predlogov, ki jih je predložil minister za trgovino in industrijo dr. Albert Kramer.

Topovi grme

V času, ko se pričenjajo v Ženevi pogajanja o splošni razorožitvi, divja na Daljnem vzhodu vojna vihra

London, 3. febr. V ponedeljek opoldne je japonska križarka v Nankingu izkrcala čete. Kitajske baterije niso odgovorile na topniški ogenj križarke. Angličkim državljanom se ni ničesar zgodilo.

Včeraj malo pred poldnevom lokalnega časa so Japonci napadli na vsaj črti kitajske postojanke v Sanghaju. Štiri ure pozneje so kitajski strelci padli v mednarodno koncesijo v Hongkeu.

Anglički poslanik v Tokiju je tretjič protestiral pri japonski vladi proti akciji japonskih čet v Sanghaju. Protestu sta se pridružil ameriški in italijanski poslanik. Prav tako je francoski poslanik v Tokiju zahteval, naj japonske čete spoštujejo mednarodno koncesijo, in priporočal japonski vladi zmernost.

Po vesteh iz japonskega vira so Japonci v Sanghaju podvzeli potrebne ukrepe, da evakuirajo iz Sanghaja do petka vse japonske žene in deca. Japonska vlada je sklenila poslati v Sanghaj dve divizionji vojske. Japonska straža, ki straži japonske tkalnice, kaže stalno svojo agresivnost ter na ta način izživa ameriške in angleške vojake, ki jim je poverjena kontrola v tem sektorju.

Položaj v Sanghaju povzroča veliko vznemirjenje. Anglička, ameriška in francoska vlada pošiljajo tjakaj v največji naglici nova opozorenja. V mednarodni koncesiji je položaj zelo napet, vendar upajo, da bo prihod mednarodnih čet pomiril tamonje prebivalstvo.

Poročilo iz Washingtona pravi, da pripe ameriški admiral Taylor v Sanghaj danes. Na poti je več sto ameriških mornarjev in 7 ameriških rušilcev.

Ker je žbežalo v mednarodno koncesijo mnogo kitajskih beguncev, se je položaj poslabšal. Zato so bile inozemske vlade prisiljene, da odpošljejo v Sanghaj vojaštvo, ki naj zagotovi mir in red ter varnost inozemcem, ogroženo po akciji japon-

skih čet. Ker so Japonci uporabili mednarodno koncesijo za izhodišče vojnih operacij, sta anglički in ameriški poslanik ostro protestirala pri japonski vladi proti akciji japonskih čet. Položaj je zelo napet, ker tabore v bližini mednarodne koncesije v severovzhodnih predmestjih močne japonske in kitajske čete. Iz teh krajev se čuje močno streljanje.

Meje mednarodne koncesije stražijo nevtralne čete. Francozi so zasedli svojo lastno koncesijo. Angleske čete vzdržujejo red in mir v severozahodnem okraju, Italijani stražijo del severne meje, Američani pa so zasedli kraje v bližini Sučeva. Najbolj napet je položaj v Hongkeu, kjer so Japonci zbrali svoje čete izven koncesije.

Boji v Nankingu in Sanghaju

Nanking, 3. febr. Japonske križarke, zasidrane v Jangceju, so pričele obstreljevati mesto Nanking v ponedeljek ob 23.30. Na obstreljevanje je odgovorilo takoj kitajsko topništvo. Ker je bila preskrba mesta z električnim tokom na policijsko oddelno prekinjena, je nastala povsod splošna tema. Med prebivalstvom je zavladala silna panika. Topovski ogenj je ponehal ob 1. ponoči, nakar je zavladal zopet mir. Ko se je pričelo obstreljevanje, je osebo inozemskih konzulatov pričelo naglo pripravljati vse za evakuacijo inozemskih državljanov, vendar pa ni bil izdan kasneje noben ukaz za odhod. Po trditvah kitajskih očividcev je streljala japonska mornariška pihota na kitajsko patroljo, nakar so takoj pričeli topovi japonskih vojnih ladij streljati z granatami na utrube nedaleč od brega. Zaradi obstreljevanja Nankinga se je pojavila bojazen, da bodo japonske vojne ladje pričele obstreljevati tudi važno mesto Hankov, ki leži višje ob reki.

Moskva, 3. februarja. Kakor poroča ruska brazojavna agentura, je bilo v ponedel-

jek izkrcanih v Kantonu 600 japonskih mornarjev, ki so takoj zastražili japonski konzulat in najvažnejša poslopja v mestu. Japonski generalni konzul je izročil oblastem v Svatavu ultimatum, v katerem zahteva, naj se takoj preneha z bojkotom japonske trgovine, ker bodo v nasprotnem primeru zasedle mesto mornariške čete.

London, 3. febr. AA. Reuter poroča iz Nankinga, da je japonska artiljerija bombardirala Nanking zaradi trenutnega nesporazuma.

Washington, 3. febr. AA. Poveljnik ameriške tropske divizije Simpton poroča, da so tučji v Nankingu zaenkrat na varnem in da ni treba odrediti njihove takojšnje evakuacije.

London, 3. februarja. AA. Reuter poroča iz Sanghaja, da se lahko smatra, da je premirje prenehalo stvarno veljati, ker so se sovražnosti včeraj popoldne v polni meri zopet začele.

Sanghaj, 3. febr. Japonske čete so danes ob 11.30 pričele napad na Vusung s kopnega in zraka. Njihovo ofenzivo je podpiralo šest japonskih rušilcev s streljanjem iz topov. Japonska artiljerija je obstreljevala predvsem kitajske utrbe.

Sanghaj, 3. febr. Ob 8.30 so se v Sanghaju pričeli novi boji med kitajskimi in japonskimi četami.

Sanghaj, 3. febr. Davi je bilo v kitajskem predmestju Čapeju razmeroma mirno. Čuli so se le posamezni strelji iz pušk. Pri večerajšnjih bojih je bilo ubitih večje število Kitajcev.

Ameriška intervencija

London, 3. febr. n. Iz Sanghaja poročajo, da bo admiral Taylor, ki vodi 15 ameriških vojnih ladij iz Manille v Sanghaj, takoj po vojem prihodu stopil v stike z angleškim mornariškim poveljnikom, da se dometa za skupno akcijo proti Japoncem, ki morajo za vsako ceno izprazniti

mednarodni pas in Čapej. Ameriška vlada je dala admiralu Tayloru navodila, naj japonskemu poveljniku v Sanghaju izroči ultimatum. Če Japonci ultimativnih zahtev ne bodo izvršili, bosta ameriško in angleško brodogradje nastopilo proti Japoncem.

London, 3. februarja. AA. Reuter poroča iz Sanghaja, da so poveljniki vseh obrambnih čet mednarodne koncesije protestirali pri konzulih Velike Britanije, Italije in Zedinjenih držav Severne Amerike proti akciji japonskih mornariških strelcev v mednarodni koncesiji. Protestirali so tudi pri japonskem konzulu.

Washington, 3. febr. Iz Tokija poročajo, da je včeraj vlada razpravljala o angleško-

ameriških predlogih. Zunanji minister Josi-sava je izjavil, da je več predlogov sprejemljivim, dočim je za druge potrebna še točnejša proučitev. Posvetovanja japonske vlade se danes nadaljujejo.

Sanghaj, 3. febr. Po vesteh iz Tokija je japonska vlada odklonila angleško-ameriški predlog, naj se dotoči v Sanghaju nevtralni pas. Iz Nankinga poročajo, da je bilo med poveljnikom kitajskih čet in poveljnikom japonskega brodogradja na posredovanje ameriškega zastopnika dogovorjeno, da ne bo nobena stranka pričela sovražnosti, če ne bo napadena. Nad mestom je bilo proglašeno obsedno stanje.

Izjava angleškega zunanjega ministra

London, 3. febr. AA. Na včerajšnji seji spodnje zbornice je minister za zunanje zadeve, sir John Simon poročal, da so v noči 28. januarja izbruhili med kitajskimi in japonskimi četami v Sanghaju srčiti boji. Angleška vlada pazljivo motri te dogodke, ker ogrožajo mir in ker je v bližini mednarodna koncesija. V nevarnosti so imovina in življenja angleških državljanov. Zato je angleška vlada že večkrat pozvala kitajsko in japonsko vlado in njihove poveljnike, naj sprejmejo načrt angleškega in ameriškega generalnega konzula o določitvi nevtralnega pasu med japonskimi in kitajskimi četami v Sanghaju. To ozemlje naj bi zasedle čete nevtralnih držav. Angleške čete so prejele nalog naj sodelujejo v nevtralnem pasu.

Generalni konzuli so 29. januarja doslegli, da se je sklenilo premirje, po zadnjih poročilih pa so boji ponovno izbruhili. Angleška vlada je zato vnovič pozvala japonsko in kitajsko vlado, naj ustavita sovražnosti.

Minister je nadalje omenil, da so bila poslana v Sanghaj angleška opozorenja in da

se o položaju na Kitajskem trajno posvetuje s prizadetimi državami. Pri tem je podal kratko poročilo o obstreljevanju Nankinga. Omenil je, da sta angleška poslanika v Nankingu in Tokiju prejela včeraj zjutraj nalog, naj odločno zahtevata od japonske in kitajske vlade, da sprejmeta naslednje predloge:

Obe stranki ustavita sovražnosti pod temi-le pogoji: Nobene nadaljnje mobilizacije ali priprav za vojno, Kitajska in Japonska umakneta svoje čete v Sanghaju, za varstvo inozemskih koncesij se določi nevtralen pas med kitajskimi in japonskimi četami, ki ga bodo stražile nevtralne čete.

Podrobnosti bodo določile konzularne oblasti na licu mesta. Ko bodo ti pogoji sprejeti, naj se takoj prične pogajanja med Kitajsko in Japonsko za rešitev vseh še obstoječih sporov v duhu pariškega pakta in resolucije Društva narodov z dne 9. decembra. Pogajanja naj se vrše brez prejšnjih zahtev in pridržkov in naj jim prisostvujejo nevtrali kot opazovalci ali pa kot udeleženci.

Važna seja sveta Društva narodov

Ženeva, 3. febr. Za včeraj popoldne nujno sklicana seja sveta Društva narodov, ki je zaradi navzočnosti francoskega vojnega ministra Tardieuja, angleškega ministra za domovino in italijanskega zunanjega ministra Grandija dobila značaj velike politične konference, je prinesla sporočilo o energični angleško-ameriški intervenciji v japonsko-kitajskem sporu. Tardieu je kot predsednik najprej sporočil, da je bila seja sklicana na predlog angleške delegacije ter je takoj podal besede ministru Thomasu. Ta je prečital izjavo, v kateri pravi, da je po mnenju angleške vlade nemogoče dopustiti, da bi sedanji položaj v vzhodni Aziji trajal dalje. Tam se dogajajo stvari, ki predstavljajo vojno stanje. Statuti Društva narodov, Kelloggov pakt in pogodba devetih sil morajo izgubiti ves ugled v svetu, ako bi to stanje trajalo dalje. Zedinjene države so, hvala Bogu, od vsega početka imele isto mnenje o položaju. Žal so se vsa dosedanja stremjenja in prizadevanja za izboljšanje položaja izkazala brezuspešna. V sporazumu z vlogo Zedinjenih držav se je angleška vlada sedaj odločila končati sedanje obžalovanje vredno stanje stvari ter upa, da se bodo ostale države pridružile temu postopanju. Obe vladi sta Nankingu in Tokiju sporočili prošnjo, naj se ustavi vsi nasilni čini in vse priprave za sovražnosti. Vladi sta zahtevali umaknitev č. v Sanghaju, določitev nevtralnega pasu in takojšnji pričetek pogajanj za ureditev spornih točk v duhu Kelloggovega pakta in resolucije sveta Društva narodov ob 9. decembra 1931. Minister Thomas je nato sporočil besedilo vladne izjave o vzhodno-kitajskem sporu, ki je bila včeraj popoldne prečitana v angleški spodnji zbornici.

Zastopnik Francije vojni minister Tardieu je nato sporočil, da je Francija naročila svojim zastopnikom v Tokiju in Nankingu, naj se pridružio koraku angleške vlade. Obenem je odredila, naj se ojačijo francoske čete in francosko brodogradje.

Zastopnik Italije, zunanji minister Grandi, je izjavil, da se je Italija odločila za slične korake kakor Velika Britanija.

Zastopnik Nemčije poslanec Weitz-Säcker je izjavil, da bo takoj sporočil svoji vladi v svetu Društva narodov podane izjave, da bo mogla nemška vlada ukreniti potrebne korake.

Zastopnik Kitajske poslanik Yen je izjavil svoje zadovoljstvo nad podanimi izjavami.

Zelo resno je govoril zastopnik Japonske Sato. Najprej je govoril o izjavah, ki so jih podali zastopniki ostalih velesil, ter je zlasti ugotovil, da je iz izjavami italijanskega zastopnika razvidel, da se je tudi Italija pridružila od ostalih držav v Tokiju že notificiranemu koraku. Sato je

nato podal daljši opis dogodkov, ki je v bistvu obstojal iz brzojav njegove vlade, da bi dokazal krivdo Kitajske za dogodke v Sanghaju.

Generalni tajnik Društva narodov Eric Drummond je nato sporočil, da še ni prispelo poročilo konzularnega komiteja v Sanghaju o tamošnjih dogodkih, ter je predlagal, naj se nadaljnja razprava o tem odgodi do tedaj, ko bo prispelo poročilo.

V svojem zaključnem govoru se je Tardieu v imenu sveta strinjal s tem postopanjem ter je glede materialne strani vprašanja ugotovil, da se je svet Društva narodov s svojo moralčno avtoriteto pridružil akciji anglosaških držav.

Razorožitvena konferenca

Ženeva, 3. februarja. AA. Svaha razorožitvene konference je, kakor je navedel v otvoritvenem govoru Henderson, da izvede:

1. stvaren načrt za občutno zmanjšanje in omejitev vseh vrst orožja.
2. ukrepe, da se nobena vrsta oboroževanja ne podredi splošni razorožitvi.
3. zagotovitev nadaljevanja dela konference s sklepi, ki bodo omogočili enake sestanke v določenih časovnih razdobjih, ki naj bodo čim krajša.

Bombni atentati v Indiji

Lucknow, 3. februarja. AA. Bomba, ki je bila vržena na policijsko četo v eni najživahnnejših prometnih ulicah mesta, je ranila štiri stražnike in dva častnika. To je prvi pokušaj kriminalne revolucionarnosti v Lucknowu.

Iz državne službe

Beograd, 3. febr. AA. Z odlokom ministra za trgovino in industrijo je postavljen v državni strokovni tekstilni šoli v Kranju za uradniškega pripravnika Voja Norberg, absolvirani učenec državne srednje tehnične šole v Ljubljani, za uradniškega pripravnika na državni trgovski akademiji v Ljubljani pa Vladimir Černe, diplomirani absolvent gospodarsko-trgovske visoke šole v Zagrebu.

Borzna poročila.

LJUBLJANSKA BORZA
Devize: Amsterdam 2263.34 — 2274.90, Bruselj 783.74 — 777.68, Curih 1096.15 do 1101.65, London 194.25 — 195.85, New York 5627.34 — 5655.60, Pariz 221.19 — 222.31, Praga 166.38 — 167.24, Trst 284.51 — 286.91, Berlin 1329.21 — 1340.01.

INOZEMSKA BORZE
Curih: Beograd 9.05, Pariz 20.17½, London 17.74, New York 513.25, Bruselj 71.50, Milan 25.80, Madrid 40.75, Amsterdam 206.50, Berlin 121.50, Sočija 3.72, Praga 15.18, Varšava 57.35, Bukarešta 3.06.

Oživiljena pravljica na otroški maškeradi

Agilno TKD Atena je priredila večeraj našim malčkom že deseti bal

Ljubljana, 3. februarja.

Že deseti predpust je »Atena« priredila otroški bal, ki je seveda vedno prav dobro uspel, saj otrokom ne moreš napraviti večjega veselja, kakor če jim dovoliš, da se našemijo. Tega kostumiranja pa deca nikdar ne smatra za smešno, temveč igra svoje vloge z največjo resnostjo in se popolnoma uživi v osebe, ki jih predložijo. Podobe iz pravljic se ožive v nji in sama deca je živa pravljica, zakaj otroci so najboljše fantazije in najčistejša poezija.

Celo to svežo fantazijo in poezijo mora gospodarica kriza, Mrzlo sapa pomanjkanja sta občutila že Miklavž ter božiček in pretresla je tudi trdoživiga Pusta, da ni mogel več začarati toliko otročkov v prince, vile, rožice in metuljčke kakor druga leta. Tudi pravljice umirajo...

»Atena« je pod vodstvom dvorne dame ge. Franje dr. Tavčarjeve in Minke Kroflove seveda živela vse, da bi otroke čim bolj osrečila, in pomagala so jim vse dame tako vneto in vse mame tako navdušeno, kakor pri nobeni drugi prireditvi. Cel gledališki ansambl je na iz otrok pričaral veseli čarodeji iz otroških sanj, ki se je preoblekel za prednostno slavnost v gašperčaka-harlekina. Članica naše drame gdč. Maša Slavčeva je namreč s trudopolnim potrpljenjem in požrtvovalno ljubeznostjo otroke začarala v prave umetnike, da so bili odrasli prav tako presenečeni kakor mali gledalci. Prav kretno oporo je pa gdč. Slavčeva imela v ge. Nebenfihrejevih in pa v ge. Marili Golobčevih, ki je naravnost nad vse zabavne verze miški Miki in pa muca Mrnjavca pozabili na nikakor ne smemo g. Cvirna, ki je pri prireditvi pomagala Gašperček z besedo in svojim izvrstnim jazzom.

Takale publika je na strašansko nestrpnost, če je na na odru stala velika knjižnica, lepo rdeče vezana slikanica s tako nrižno se smehljajočo nuničko na platnicah. Pa so otročki s ploskom priganjali k pričetku, da je bilo kaj, a pohvaliti jih moramo, da so bili za vse tudi sli hvaljevali saj so s frenetičnim aplavzom pozdravili že tudi luči, ko so začarale po nabito polni dvorani.

No, vendar je priskakljaj pisani Gašperček in se decil olikano predstavil za čarodeja. O, kako smešen je bil tisti recept, kako se iz starih bab delajo nališne mladenke! Pozabil je na Gašperček povedati, da je večeraj sploh vse priletne in stare začaral celo v nedolžne otročce.

Tudi v risu je bil, kakopak, Gašperček in že je priklical polno grozansko hudih

parkeljčkov, ki je bila med njimi celo prava peklenška Pikapolonica. Ampak skratelček Pikapolonica ni bila Polonica pač pa vsa rdeča in črnopikasta Majdica.

Končno je priskakljala srčkana miška Miki, pa je plesala kakor baletka deklarirala vselej verze kakor prava igralka in kakor primadonna je celo zapela, da bi človek sodelil, kakor bi za kulisami dela njena mamica Pridna Golobčeva Pika se je vse tako lepo naučila, da je njena Miki res zaslužila tako velik škričecli bonobonov, kot ga ji je na oder prinesel kavalirski muc Mrnjav. Pa sta skupaj igrala še boli vselej in smešno, saj je tudi korajzna dr. Lebarjeva Ančka, ki je igrala muca, izvrstna deklaratorica, igralka in graciozna plesalka.

Odrpala se je slikanica in oživel so v njej naslikani kositni vojaki, strumno prikorakali iz nje eksercirali in salutirali pač trdo in oglati kakor pravi vojaki iz kositra. Pa se je knjiža spet zaprla za njimi in, ko jo je Gašperček zopet odprl, so v njej oživele »šegave dečve« in zapele dve okrogli pesnici, nehalnezi Gašperček je pa male nevkne spet zaprl v knjižo, ker je v slavnostnem obhodu načel moral pokazati vse male maske Dostojanstvena je bila Madame Pompadour — Bečica Stančeva ki je znala seveda samo francosko majčkana vrtavka je bila bela baletka Anica Trojarjeva, še bolj nežna pa rožna baletka. A vse je že zolufija, saj je bila baletka lanušček Fedorček ki se je šele izdal s prav močnim požirkom malinova Koritnikova Polonica je bila eleganten bel dompino, vse je pa obhodovalo izvrstni neliški, namreč sinlo in rdečo različno Kristofove Vikiče in Smucove Anice. Naibol razposajen repel je bila Pikapolonica Kajfeževe Majdica nališnezi citronček pa figiranska Sonja Krenova — okrog njih so pa rajali dimnkharci, koketna sobarica, kuharček in kuharica, vile, zvonček, pijerete, harlekin, napudrane damice »starega Dunajca«, metuljčki in miniaturne noše vseh narodov Tekmovalci so tudi v teku v vrečah in svečano je prvo nagrado sprejela temperamentna Bolaffieva hčerka. Fantki so tekmovali v stranski dvorani na kolesih vsi pa pri konzumiranju bonbonov in slaščic, ki so jih im ponudile v navilijah ge. Gašnerlinova Vrančičeva, Potokarjeva, Mlešnikova i. dr., a ga Orazmova tim je prodajala kane, korijandoli, serpentine, da je bila dvorana tako na debelo posuta s pisanim papirjem. Tudi ribolov so seveda imeli in neliški bi bili do zore, če bi že ob 19 za tako publiko ne bila napočila stroga — policijska ura.

Organizacijsko življenje naših dobrovoljcev

Občni zbor ljubljanske organizacije zveze vojnih dobrovoljcev — Mlačnost javnosti napram dobrovoljcem

Ljubljana, 3. februarja.

Ena najvažnejših nacionalnih organizacij je gotovo zveza vojnih dobrovoljcev, ki ga tvorijo sreske (krajevne) organizacije dobrovoljcev po vsej državi, saj so v nji organizirani člani, ki so se borili za nacionalne ideale.

Ljubljanska sreska organizacija dobrovoljcev je imela večeraj dopoldne občni zbor.

Predsednik g. E. Lörger je moral, žal, ugotoviti, ko je pozdravil zborovalce, da so se ljubljanski člani udeležili v pičlem številu občnega zbora, številno so pa bili zastopani člani z dežele. Spominjal se je med letom umrlih tovarišev A. Tomana in J. Peharca, ki so njiju spomin počastili prisotni, nakar je predlagal udnostno brzojavko Nj. Vel. kralju, po zdravno predsedniku vlade generalu Živkoviču, v kateri organizacija naglašala njegove zasluge, da so ostale njihove zakonite pravice neokrnjene ter da se je zavzel za nje v odločilnem trenutku, pismeni pozdrav je pa predlagal banu dr. Drag. Marušiču kot bivšemu vojnemu tovarišu in dobrovoljcu, z zahvalo za mnogo prizadevanja v prid dobrovoljcev. Pozdravno brzojavko je še predlagal predsedniku SVD in prav iskreno ter toplo se je zahvaljeval tovarišu tajniku, poslancu M. Mravljetu, ki je prisostvoval občenemu zboru, za njegove neštete zasluge za organizacijo.

V svojem poročilu je predsednik omenjal vse važnejše dogodke preteklega leta, s katerimi je v zvezi društveno udejstvovanje. Dobrovoljci so se udeležili odkritja spomenika kralju Petru in noličili venec, razvili prapora dobrovoljcev v Beogradu — v drog so abili zlat, spominski žebelj — slovesno so proslavili 15letnico dobrovoljaške divizije v Dobruži, udeležili so se pa v zastopstvu proslav državnih praznikov. Ostalo delo je bilo notranje, organizatorno. Predvsem je pa organizacija tudi sodelovala, da so se solidarizirale razmere glede organizacije rezervnih oficirjev.

Tudi iz drugih poročil je razvidno, da se je organizacija živahno udeleževala, da so pa stiki med odborom nekoliko prerahli, največ zaradi tega, ker se članstvo ne zaveda dovolj pomena organizacije. Članov je okrog 150, na katere se še lahko nekoliko zanašajo, prav za prav jih je pa le 72 redno plačujočih, ki so prijavljeni v centralnem odboru v Beogradu. Donarstva prometa je bilo nad 13.000 Din.

saldo pa znaša 205 Din. Podpor so izplačali 1240 Din. Vložni zapisnik izkazuje 300 dopisov.

Poročevalec, podpredsednik St. Velkavrh, ki je podal blagajniško in tajniško poročilo, je potem prečital še zapisnik lanskega, 12. občnega zbora.

Poslanec g. Mravlj je pa podal poročilo o občenem zboru glavnega odbora kot delegat ljubljanske organizacije. Predsednik je prej ugotovil, da je poslanec Mravlj največ pripomogel, da se je pokrenilo vprašanje agrarne reforme glede na dodelitev zemlje dobrovoljcem po zakonu o dobrovoljcih in zakonu o likvidaciji agrarne reforme. G. poslanec je izčrpno poročal o tem vprašanju. Dobrovoljci, ki so vložili zadevne prošnje ter dobili posebno potrdila, da so priznani kot vojni dobrovoljci, ali ki jih še dobe, jim je že zemlja pravno priznana ter bo prišla formalno v njihovo posest čim bo opravljeno razlastitveno postopanje in bodo zemljišča parcelirana ter odmerjena. Geometer mora takoj začeti delo, ker ni nobenih pravnih zadržkov, da dobrovoljci prevzamejo dodeljena jim zemljišča v last, kar jim po zakonu pripada.

Da se to postopanje ne bo več zavlačevalo in da se dožene na pristojnih mestih, od kod izhaja ter da se preneči izigravanje zakona, ki bi morda prišlo prav prizadejim veleposestnikom, bodo dobrovoljci storili vse potrebno, intervenirali na pristojnih mestih: že te dni bodo poslali deputacijo tudi h g. banu.

Na občenem zboru so dobrovoljci odločno obsojali mlačnost naše javnosti, predvsem inteligence, ki ima očesne nacionalizem samo na jeziku, kar je najhujše dokazala o priklji jubilejne proslave dobrovoljcev, kjer je bila tako slabo zastopana, kot da je sploh nimamo. Zborovalci so naglašali, da so dobrovoljci sicer številčno šibki, da je pa njih organizacija vendar pomembna, da so dobrovoljci nosilci državne, jugoslovanske ideje, ki so ji po zgodovinskem kraljevem činu odprta pota, ideje, za katero so se borili, ki jo branijo in jo bodo branili in da so zato upravičeni dvigniti glas ter se udeleževati v našem narodnem življenju kot avantgarda narodnega, državnega udejstvovanja in jih nikakor nihče ne sme in more smatrati za nekažne nasivne, brezpomembne veterane. Priporočili so si prvo mesto glede na ustanovitve Jugoslavije ter vedo, da brez Jugoslavije ni obnove Slovencev, čeprav se zavedajo, da tudi

brez nas n. Jugoslavije.

In zaradi tega so tudi ostro obsojali stališče tiste manšine in naši univerzi k po baje vodijo nekateri starejši vodilji naše mladine. Smatrajo da so po klicani dvigniti glas zoper tisto manjšino, če ga ni nihče drugi.

Poročila so bila soglasno odobrena prav tako je bil sprejet predlog, da se izreče odboru razrešnica.

Pri volitvah je bilo tudi vse gladko ter so bili soglasno izvoljeni: predsednik dr. Lörger, podpredsednik dr. Meršol, tajnik Edv. Prinčič, blagajnik Andr. Šiferer; odborniki: St. Velkavrh, M. Mravlj in Fr. Gorečan, sodnik; nadzorni odbor: predsednik dr. Kambič, Kročič in Starman; namestniki: A. Šiferer in prof. dr. Turk.

Zborovanje je zaključil predsednik s primernim govorom.

Zborovanje naših kolesarjev

Med naša najbolj delovna in vedno lepša procvitajoča športna društva spada gotovo v prvi vrsti »Kolesarsko in motoklistično društvo Sava«, katerega ustanovitelj in predsednik od obstoja je znani naš veleindustrialec g. Fran. Batjaj. Večraj dopoldne je društvo polagalo bilanco svojega delovanja v preteklem poslovnem letu.

Občni zbor se je vršil dopoldne v gostilni pri Kavčiču na Privozu. Že udeležba je pričala, da ima društvo resne in delovne člane. Predsednik g. Batjaj je zborovalce toplo pozdravil ter kratko očrtal društveno delovanje v preteklem letu in program bodočega udejstvovanja.

Tajnik g. Gregorič je poročal, da šteje društvo 380 članov, 20 članic in 15 ustanovnikov. Že iz tega je razvidno, da je med kolesarskimi društvi Sava najmočnejša. Društvo je bilo z bratskimi kolesarskimi društvi v najtesnejših odnosih, njegovi člani in tekmovalci so se udeležili tudi številnih tekmovalnih drugih društev. Izmed prireditelj je omeniti izlet na Ježico v Gameline. Tacen in St. Vid dne 5. maja, izlet v Kamniško Bistrico 19. julija, ki ga je priredil pododbor Ljubljana in udeležbo pri dirkah Zarja, Zg. Kašja Ljubljani, Dobrunja, Triglav, Zadobrovo-Sneberje, ASK Primorja, Zvezdne dirke v Celje in nekaterih dirk ki jih je razpisal Triglavski pododbor, sodelovali so pa člani tudi pri cestnem državnem prvenstvu Jugoslavije na krožni progi pri Grosupljem in doslegi lepe uspehe.

Ena največjih prireditelj »Sava« so bile medkolesarske kolesarske tekme na prostoru SK Ilirije 8. septembra. Na teh dirkah so člani »Sava« delili skoraj večino prvih mest s člani ASK Primorja, dočim je pri glavni dirki zmagal Mariborčan Rozman, član Peruna.

Blagajniško poročilo je podal tudi g. Gregorič. Iz poročila je razvidno, da je gnotno stanje društva ugodno. Sledilo je zbranje za nagrade in darila, potem so se pa udeleženci izredno lepo uspešnega obnega zbora fotografirali. Kolesarskemu društvu Sava želimo še mnogo tako lepih uspehov, kakor so dosedanj.

Trader Horn in filmanje krokodilov

(Odlomek iz dnevnika W. S. Van Dyka.)

Filmanje krokodilov ne gre in ne gre. Teden dni trdega dela imam za seboj, ne da bi prišel le korak naprej.

Pa smo bili vendar vse tako lepo pripravili! Sredi močvirja, ki smo si ga izbrali za zbirališče krokodilov, smo za vabo obesili antilopo. Toda zverin ni in ni! Vsako jutro romamo k našemu krokodilskemu močvirju, ki pa ni vreden tega imena, ker v njem sploh ni krokodilov, kvečemu dva, trije. In še ti pobegnejo takoj v reko, samo da nas zagledajo.

Nekega dne smo jih srečno ugrli deset na kupu. Čeprav mi jih je bilo še zmeraj premalo, sem vendar hotel spustiti mrežo lounitico, da bi jim zaprl izhod v reko. Toda krokodili so bili hitrejši od mene. Ena izmed zverin, ki so bežale v paničnem strahu, se je obrnila proti skupini črncev ob bregu; prav v poslednjem trenutku sem jo ustrelil.

Zvečer so imeli črnči krokodiljo pečenko; poskusil sem je kosček, toda v primeri z njo je ribje olje delikatesa.

Nemara da krokodilom antilopje meso ne tekne; dobro bi bilo poskusiti z večjo vabo. Zato smo sklenili ustreliti nilskega konja.

Z majorjem Dickinsonom sva se odpravila z motornim čolnom, ki nam vsak teden pripelje pošto, po reki navzdol in sva kakih dve milj od taborišča zagledala krvelo nilskih konj, ki na so se takoj popotili, ko so nas ugrli. Spila sva na suho, poslala motorni čoln nazaj in legla na bregu na prežo.

Polagoma so se debelokožci pokazali iz vode in jeli plavati proti bregu. Kadar te zverine vohajo nevarnost, so zelo oprezne; na površje pridejo le vsake dve, tri minute, da se nasopje zraka, toda še takrat vidiš komaj neznamen del glave, njihove prašičje oči in mala ušesa. V takih okolištinah je seveda nemogoče streljati kakaj lobanja povodnih konj je trda ko železo in dobe od krogle komaj glavobol.

Dolge ure sva morala čakati. Naposled se je ena izmed zverin vendarle pokazala iz vode in se počasi blížala bregu. Pomeril sem med oko in uho in sprožil. Toda tisti mah mi je bil bil žal strela; žival se je med pretresljivim rjovenjem zavalila na tla in iz gobca so ji udarili curki krvi. Major Dickinson je z dobro merjenim strelom napravil konec njenim mukam.

Uro nato se je vrnil motorni čoln; privezali smo mrtvega velikana z vrvo nanj in ga potegnili do krokodilskega močvirja. Njegove zobe sem obdržal jaz; pravijo, da so dragocenejši od slonovine. Kožo so spravili črnči, ki si iz nje narežejo svoje znamenite biče; baje jih obilo rabijo v rodbinskem življenju, zlasti v občevanju s svojimi ženami in tačami (Jutri nadaljevanje)

Državno smučarsko prvenstvo

Prijava čeških tekmovalcev — Prenos tekmovalstva iz Maribora v Kranjsko goro?

Ljubljana, 3. februarja.

Od mednarodnega smučarskega tekmovalstva za prvenstvo Jugoslavije, ki se bo vršilo letos v Mariboru nas loči samo še nekaj dni. Sobota in nedelja 6 in 7. t. m. bosta nov praznik našega smučarstva, revija naših sil v borbi z mednarodnimi tekmovalci in obenem naša največja letošnja smučarska prireditev. Prvič se vrše prvenstvena tekmovalstva tako, da je start omogočen tudi mednarodnim tekmovalcem.

Kakor smo že poročali, se udeležijo teh tekem Nemci, Avstriji in Čehoslovaki. Neme bi morali priti že lani na mednarodna tekmovalstva v Bohinju, bili so pa zadržani, ker se je istočasno vršilo nemško državno prvenstvo. Zato je pa nemški smučarski savez obtožil, da se bodo njegovi tekmovalci letos zanesljivo udeležili jugoslovanskega prvenstva, da se revanžirajo Jugoslovenom za lamsko udeležbo pri nemškem državnem prvenstvu. Nemška smučarska zveza je poslala tri svoje najboljšie tekmovalce, med katerimi je zlasti omeniti Gustava Müllerja, večkratnega nemškega državnega prvaka in internacionalca ter enega najboljših srednjeevropskih tekmovalcev. Drugi je Herbert Leu, tretji pa Willi Bogner. Tudi to sta stara smučarska borca, preizkušena v nestrehi tekmovalnih.

Davi se bil JZSS brzolavno obveščen, da se tekmovalstva za naše državno prvenstvo udeležijo trije znani češki tekmovalci: internacionalci, in sicer: Rudolf Vrana, Oldirh Melický in Jaroslav Lukež. Prva dva sta že večkrat startala in sta dobro znana v mednarodnem sportnem svetu, ime tretjega pa med smučarji še ni znano. Češi sicer ne morejo poslati svojih najboljših tekmovalcev, ker se je njihova tekmovalna ekipa udeležila zimске olimpijade v

Lake Placidu, vendar sta pa Vrana in Melický huda konkurenta in prebrčani smučarja bosta znala pravit prvenstvo, ki se sva lani v Bohinju priborili Čehi.

Češki tekmovalci, pridejo v Maribor jutri; popoldne vodi jih z Zabati Tud Neme; pridejo jutri, prihod avstrijskih tekmovalcev pa še ni znan. Po teh prijavah sodeč pa smučarsko prvenstvo Jugoslavije res mednarodnega značaja in obenem merilo stopnje in višine našega smučarstva.

JZSS s svojimi prireditvami gleda snežnih prihod in vremena res nima sreče. Pred dvema letoma je morala odpovedati mednarodne smučarske tekme v Bohinju in jih odgoditi na lani. Pa tudi lani jih je jedva izvedel, ker ni bilo pravega snega; na prvi dan smučarskega tekmovalstva je na celo deželava Tudi letošnja zima smučarjem ni preveč naklonjena in razen v obmejni Dolini, to je v gorenjskem kotu ter deloma na Pohorju, nikler ni ugodne smuke. Ljubljana je ostala skoraj vsa zimno brez snega. Večina dosedanjih tekmovalcev za državno prvenstvo se je vršila na Gorenjskem, letos je pa Savez sklenil tekmovalstva prirediti v Mariboru. In sicer največ iz propagandnih razlogov. Pa tudi z letošnjo prireditvijo JZSS nima sreče. V začetku sezone je bila sicer v Mariboru in okolici ugodna smuka, toda zdaj vlada že nad tri tedne lepo in suho vreme, sneg je deloma skomel, pobočja so gola in Maribor je skoraj brez snega. Vse kaže, da se državno prvenstvo ne bo moglo vršiti v Mariboru. JZSS bo o tem razpravljaj drevi na svoji sedji in če se položaj ne izboljša, ter ne zanade svež sneg, bo prisiljen tekme za smučarsko prvenstvo Jugoslavije prenesti v Kranjsko goro, kjer so snežne prilike ugodnejše.

Tragedija mladega uradnika

Davi se je obesil 25-letni Adolf Gabršek — Vzrok samomora ni znan

Miklošičeva cesta je bila davi pozorišče pretresljive tragedije. V hiši št. 7 se je v IV. nadstropju obesil 25-letni privatni uradnik Adolf Gabršek, ki se je nedavno vrnil od vajakov.

Adolf je bil rojen 11. februarja l. 1907 v Ljubljani in bi bil torej prihodnji teden praznoval svoj 26. rojstni dan. Stanoval je pri obitelji Lapajne na Miklošičevi cesti. Bil je priden in miren dijak in nikoli ni bilo opaziti na njem znakov duševne potrtosti, ki bi kazali, da si hoče končati življenje. Njegovi roditelji stanujejo tudi v Ljubljani.

Davi nekoliko pred 8. je domača hčerka gdč. Katarina Lapajne opozorila Gabrška, naj ob 8. odpre okno svoje sobe, češ, da bodo stanovanje pod njim razkuževali in je nevarnost, da se plini naberejo v njegovi sobi. Tedaj je Gabršek odgovoril: Že dobro, storiti moram nekaj drugega. Odsel je v svojo sobo in zaklenil vrata.

Kmalu po 8. je pa Katarina Lapajnetova zopet potrkala na stanovalčeva vrata, hoteč se prepričati, da-li je odprl okno. Nihče se ni odzval in to se ji je zdelo čudno, zlasti ker ni videla, da bi Gabršek odšel z doma. Potrkala je močneje, pa zopet ni bilo odgovora. Zla slutnja jo je obsla, naglo je stekla v prtilice po hišni ključ. Pohitela sta nazaj v četrto nadstropje in ker se na ponovno trkanje ni nihče odzval, sta siloma odprla vrata. Zagledala

la sta grozen prizor. Na oknu je na ključki visel nesrečni mladenič. Hišnik je prebral vrv in priskočil fantu na pomoč, toda vse njegovo prizadevanje je bilo zaman, kajti Gabršek je bil že mrtev.

O tragediji je bila najprej obveščena reševalna postaja, potem pa policijska stražnica. Člani reševalne postaje so skušali s kisikom mladeniča obuditi k življenju, ves njihov trud je pa bil zaman. Policijska stražnica je obvestila upravo, nakar sta prišla zdravnik dr. Avramović in dežurni uradnik g. Dondijević. Na ukaz dr. Avramovića je bilo truplo nesrečnega fanta prepeljano v mrtvašnico k sv. Križu.

Kaj je gnalo nadebudnega fanta v smrt, ni znano. Gotovo je, da so mu samomorilne misli že večeraj rojile po glavi, kajti zapustil je listek z večerajšnjim datumom, glaseč se:

»Moja želja je, da moje telo, ki danes pripada še meni, jutri pripade medicinski fakulteti — če me pa tam ne rabijo, naj se odstopi kakemu medicincu oz. zdravniku. Strašno neljubo in zoperno bi bilo, da te vlačijo po ulicah ljubljanskim zijaalom za žrtve in še zopernejše, da leži to moje truplo med stotisoči v zemlji miru in nebeške slave. — Gabršek Adolf.«

Iz tega pisma je sklepali, da je šel Gabršek v smrt najbrž v trenutni duševni zmedenosti. Zapustil je še eno pismo, naslovljeno na svojo prijateljico Dragico, katerega vsebina pa ni znana.

Kemični institut ustavi delovanje

Ljubljana, 3. februarja.

Kemični institut na ljubljanski univerzi je moral ustaviti svoje delovanje, za kar se ima zahvaliti pravilne postopne, ki mu je v soboto zaprla plin Brez plina institut seveda ne more delovati, kar kor tudi ne brez električnega toka in vode, kar vse dobiva od mestne občine. Institut je pa zlasti zadnje leto tako slabo dotrzan, da ne zmaguje niti najnujnejših izdatkov in se je moral hoteč početi pri mestni občini za dobavo plina, električnega toka in vode zadolžiti. In zdaj mu je mestna pilnarna piln kratkomalo zaprla. Jutri se pa utegne zgoditi, da ostanee mračni kietni prostori instituta še brez električnega toka in vode. Ta nesreča itak ne bo huda, saj delo v institutu že zdaj počiva.

Stališče, ki ga bo v tem pogledu zavzela naša javnost, je samo ob sebi umevno, saj gre za zavod, ki je nam samo v čast in ki gre glas o njem daleč preko mej naše države. Jutri približno daljši članek o zmagi pilnarne nad kemičnim institutom izpod peresa g. ing. Milana Šukljeta.

Narodno gledališče

DRAMA.

Začetek ob 20.

Sreda, 3. zaprto.
Četrtek, 4. Revna kot cerkvena miš. B.
Petek, 5. zaprto.

Komedija »Revna kot cerkvena miš« se ponovi v četrtek dne 4. t. m. za abonentente reda B. Sodelujejo: ga. Nahleček, ga. Mira Danilova, gg. Gregorin, Drenovec, Železnik in Gradš in glavnih vlogah: Režija g. prof. Šestova.

OPERA.

Začetek ob 20.

Sreda, 3. Knez Igor. E.
Četrtek, 4. Carmen. A.
Petek, 5. zaprto.
Sobota, 6. Trije mušketerirji. Znižane cene izven.

Velika ruska opera »Knez Igor« z g. Primožičem in naslovni vlogi se ponovi drevi ob 20. uri v naši operi. Jaroslavno poje ga. Thierryjeva, Vladimirja Igoreviča g. Gostič, Vladimirja Jaroslaviča g. Jančo, Dirigira g. kapelnik Štrifot režiser g. Primožič. Predstava je za red E.

Beleznica

KOLENDAR

Danes: Sreda, 3. februarja, katoličanski Blaž, Bojmir, pravoslavni 21. januarja; Maksim.

DANASNJE PRIREDITVE

Kino Matica: Bela opojnost.
Kino Dvor: Samika na fronti.
Kino Ideal: Cesarjeva ljubica.

DEŽURNE LEKARNE

Danes: Sušnik, Marijin trg 5 in Kural, Gosposvetska cesta 10.

Kam pa 4. februarja?

VSI NA

14. Valčkov ples

KI SE VRSI V VELIKI DVORANI

„KAZINE“

Vremensko poročilo

Ljubljana, 3. februarja AA. Vremensko poročilo Direkcije državnih železnic v Ljubljani po stanju ob 8. jutratja: Bistrica-Bohinjsko jezero — 8. jasno, sneg 18 cm. Brežice — 5. jasno Celje — 3. jasno, Dravograd-Meža — 8. jasno snega 8 cm. Jesenice — 2. jasno, Kamnik — 4. jasno, snega ni. Kranjska gora — 7. jasno, snega 30 cm. Kočevje — 5. jasno, Kobarid — 3. oblačno, Ljubljana gl. kol. — 4. jasno, Ljutomer — 1. jasno, Maribor gl. kol. 0. jasno, snega ni. Novo mesto — 5. jasno, St. Janž na Dolenjskem — 8. jasno, Trzin — 2. jasno, Rakek +1. jasno.

Dnevne vesti

— Sprejemi pri ministru socialne politike. Minister socialne politike in narodnega zdravja sprejema stranke ob ponedeljkih, sredo in petkih od 10. do 12., narodne poslanke in senatorje pa vsak dan od 11. do 12.

— Iz prosvetne službe. Premješeni so iz Maribora v Novo mesto prof. Franc Rojšek, z II. realne gimnazije na I. realno gimnazijo v Ljubljani prof. Karlo Stopar in s I. realne gimnazije na III. realno gimnazijo v Ljubljani prof. dr. Joža Lovrenčič.

— Organizacija veterinarske službe. Kmetijsko ministrstvo je sklicalo na 15. t. m. konferenco veterinarskih strokovnjakov, ki naj sestavi konkretne predloge o organizaciji veterinarske službe v naši državi.

— Natečaj za zdravstvena referenta. Kr. banska uprava varstvene banovine v Skopju razpisuje natečaj za popolnitev mest zdravstvenih referentov in sicer galskega sreza s sedežem v Rostuži in galskega sreza s sedežem v Vitini. Prošnje je treba vložiti do 10. t. m.

— Izprememba členov 5 in 11 telefonskega pravilnika. Uradno se razglasi, da sta se rešena člena izpremenila takole: Člen 5: V krajih, kjer je nad 1000 naročnikov se razširi mestno področje od sedanjih 3 km na 4 km. Člen 11: Plačevanje instalcijske pristojbine v dveh obrokih se dovoljuje vsem naročnikom, a ne samo naročnikom prvih petih razredov. Prvi obrok je plačljiv pred začetkom dela, drugi pa ob priliki plačevanja naročnine za prihodnje polletje.

— Razširjenje in preureditev selske dostave pri pošti v Slovenski Bistrici. Pri tej pošti se je selska dostava tako izpremenila, da so sedaj trije okrajji. Ob torkih in petkih se dostavlja v kraje: Zgornjo Bistrico, Novo goro, Kovačevce in Senkovec-Devino (I. okraj); ob ponedeljkih in četrtek: v Zgornjo Bistrico, Zafost. Spodnje Ložnico in Cigonce (II. okraj); ob sredo in soboto pa v: Zgornjo Bistrico, Sv. Jozef, Brinje in Spodnje Novo ves (III. okraj).

— Prepovedani inozemski tisk. List »Tagblatt«, ki izhaja v Gradcu, ter brošura »Stanje u Jugoslaviji i njena budućnost« sta v naši državi prepovedana.

— Dobava opreme za planinske jedinice. Ministrstvo vojne in mornarice v Beogradu namerava nabaviti specialno opremo za planinske jedinice (smuči, sweaterje, rokavice, čevlje, razne smučarske in turistične potrebščine itd.). Da dobi ministrstvo najprej po en komad vseh potrebnih predmetov kot model, se bo dne 13. t. m. sprejemalo pri intendanturi dravske divizije oblasti v Ljubljani pismene kolkovane ponudbe za dobavo po enega komada oziroma para potrebnih predmetov. Pri tej priliki se bo odkupilo od vsakega ponudnika po en komad, oziroma par oferiranih predmetov v ta namen, da izbere ministrstvo od ponujenih predmetov najboljši in najpopolnejši za nadaljnjo nabavo. Natančnejši podatki kakor tudi seznam predmetov, ki jih je ponuditi, so v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani interesentom na vpogled.

— Upravitelstva osnovnih, meščanskih in srednjih šol opozarjamo, da se vsi študenti ob 9. uri prenos Strossmayerjeve proslave s I. dr. realne gimnazije v Ljubljani. Ravnatelstva in upravitelstva naj vključijo šolski radio in oddajo prednašanja šolski mladini.

— Počastitev spomina Bate Karajovanovića. Uradniki ministrstva za zunanje zadeve so zbrali 4000 Din za društvo »Vskandani kruh« povodom smrti tovariša Bate Karajovanovića, pisarja kraljevskega poslanstva v Madridu namesto venca na njegov grob.

— Smrtna kosa. V Ljubljani je umrl večerj posestnik in trgovec g. Alojzij Rasberger. Pokojni je bil v mestu splošno znan in priljubljen kot značilen mož in soliden trgovec. Pogreb bo jutri ob 16. iz Strelške ulice (vhod na Stobo). Blag mu spomin, težko prizadeti soprog in naše iskreno sožalje!

— Vreme. Vremenska napoved pravi, da ni pričakovati nobenih izprememb. Včeraj je bilo skoraj po vseh krajih naše države jasno. Najvišja temperatura je znašala v Splitu 17, v Skopju 13, v Zagrebu 7, v Beogradu 6, v Ljubljani 5,2, v Mariboru 4,8, v Sarajevu 0 stopinj. Davi je kazal barometer v Ljubljani 768,9 temperatura je znašala — 6.

— Dobave. Direkcija državnega rudnika Breza sprejema do 11. t. m. t. l. ponudbe glede dobave 2000 kg bencina; do 18. februarja t. l. pa glede dobave usnjatega materijala. — Dne 22. t. m. se bo vršila pri dravski delavnici v Ljubljani ofertna licitacija gled dobave 28 m³ lesa; dne 27. t. m. pa glede dobave stroja za izdelovanje konic za kolesa. — Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani, nogoj na v pisarni omenjene delavnice.

— Foto sport zadovoljili vsakogar s kamero kupljeno pri Fr. P. Zajec optik. Ljubljana, Stari trg 9. Ceniki brezplačno

Iz Ljubljane

— Iz Svečnice je bila tudi v Ljubljani svetla. Imeli smo precej solnce brez megle ter so ljudje dobro izrabili dan. Predpustnih prireditev niso pogrešali. Čeprav jih ni bilo, saj solnčen dan v Ljubljani tudi ob prvem zalezu za tucat veselic. Sicer so pa bili večerj dobro obiskani tudi vsi gostoljubni lokali, zlasti zvečer. Podnevi je bilo skoraj vse mesto na nogah in promenada je bila že pomladanska.

— Iz Predalčki na pošti Ljubljana I. K. kor znano, se je pristojbina za predalec lani s 1. decembrom nekoliko zvišala. Lani je bilo na Ljubljani 1 vseh 400 predalčkov oddanih tako da so stranke, zlasti trgovci in obrtniki v predmestjih zmanj zanje prosili. Ker na to je bilo z novim letom nekaj predalčkov odpovedanih, ugetne ta ali oni reflektant zdi priti do njega. Kakor je videti, je s predalčki občinstvo vrlo ustreženo, zato je tudi njih število v zadnjih letih tako naraslo, da zavzemajo ves razpoložljiv prostor.

— Iz Proti visokim stanovanjskim najemninam. Na zadnjem javnem zborovanju strokovnih organizacij državnih in zasebnih uslužbencev, upokojencev in narodnega delavstva v Ljubljani so zborovali med drugim ugotovili, da so sedanje stanovanjske najemnine v Ljubljani ter v ostalih mestih dravske banovine na vsak način previsoke, saj imajo ubogim najemnikom 50 do 75% njih prejemkov. Ker s preostankom plač ni mogoče kriti dnevnih potrebščin, se prizadevi pogrežati v vedno večjo bedo in pomanjkanje. Zborovalci so se iskreno zahvalili banu dravske banovine dr. Dragu Marušiču za njegovo inicijativno in prizadevanje glede znižanja stanovanjskih najemnin. Prosili so bana, naj jim i nadalje pomaga v težki borbi za obstanek.

— Iz Veleture v snegu in ledu je naslov predavanja, ki ga priredi Slovensko planinsko društvo jutri v četrtek dne 4. t. m. ob 20. uri v dvorani Delavske zbornice. Predaval bo Hans Ertl iz Monakovega eden najznamenitejših nemških alpinistov iz najmlajše struje, ki jo odlikuje nezasišana drznost, združena z največjo tehnično dovršenostjo. Hans Ertl je danes med Nemci dobro znano ime. Njegova tura čez zaledenelo severno steno Oterlija, ki je nagnjena od 60 do 80 stopinj in končno popolnoma navpična, in doživljaji v ledenih kaminih, kjer so nerestano grmel plazovi ledu in snega mimo njega v prepad, spada med najzanimivejše alpinistične avanture sedanjosti. O teh in drugih znamenitih doživljajih bo predaval mlad alpinist ki ga kritika označuje kot zelo dobrega predavatelja: svoja izvažanja bo pojasnjeval z lenimi skiciranimi slikami.

— Iz Vstopnice za predavanje nemškega alpinista Hansa Erla o veleturah v snegu in ledu so v predprodaji v pisarni Slovenskega planinskega društva, Palača Grafice, Masarčkova cesta 14 in pa na dan predavanja od 19. ure dalje pri blaginji v Delavski zbornici.

— Iz Popis davčnih zavezancev se vrši pri mestnem načelnstvu. Mestni trg 2/I. soba 21 nasproti mestne posvetovalnice. Vsi oni hišni lastniki ali upravitelji, ki za svoje hiše do 3. II. 1932 ne bi prešli pol. n. ali se zgledajo v sobi 21 od 8.—14. ure.

— Iz Kralj gostilcev. Tak naslov je dala svetovna glasbena kritika slavnemu violinskemu virtuozu Vaši Pfhodi, sinu češkoslovaškega naroda Poleg Hubermana je Vaša Pfhoda danes brez dvoma največji violinski virtuoz, kar jih koncertira na tem božjem svetu. Na kateremkoli koncertnem odru se pojavi Vaša Pfhoda, ga obsipuje publika pa tudi kritika z najslavnejšimi priznanji ter poslušajo njegovo igro z neko posebno in ubrano pooblastitvijo. V tehničnem pogledu je nedosegljiv ravnotak pa je tudi v izražanju čustev. Glosi v njegovih rokah v resnici čudežno pojo. Vaša Pfhoda je v resnici velik umetnik. V Ljubljani koncertira v petek dne 5. t. m. ob 20. uri v Unionski dvorani. Spored je skoro izključno klasičen, zastopani so skladatelji Brahms, Bach, Čajkovski, Mendelssohn, Rihard Strauss in Sarassate. Sedeži od 40 Din navzdol so v predprodaji v Matični knjigarni.

— Iz IV. Slogin komorn, večer se vrši v ponedeljek 8. februarja v veliki koncertni dvorani kina Ljubljanski dvor. Koncert bo novost. Na sporedu sta Mozartova in Kinskoga-Korsakova kvinteta za flauto, klarinet, fagot, rog in klavir, ter Rorichov trio za flauto, klarinet in fagot. Komorna glasba na pihala se pri nas skoro nič ne goji, dasi je silno zanimiva; zato je treba tembolj pozdraviti našo novo komorno enoto, ki so jo ustanovili člani orkestra narodnega gledališča gg. Korošec Slavko (flauto), Gregorec Janko (klarinet), Hauck Viljem (fagot) in Lukas Robert (rog). Ti gg. izvajajo z g. Svetlom pri klavirju velezanimiv spored teža koncerta, ki bo gotovo posebnost letošnje koncertne sezone.

— Iz Predavanje podružnice Sadiarskega in vrtnarskega društva bo drevi ob 19. zopet redno v predavalnici mineraloškega instituta na univerzi. Kakor smo že javili, bo govoril nadzornik g. Josip Štrekelj o jagodah in špargljah, ki jih še vedno mnogo premalo gojimo in grede zanje velike vsote v inozemstvo. Po novejših izkušnjah se z velikim pridom in najfinjša stroški prideluje ta rentabilna in najfinjša povrtnina tako lahko, da bi jo mogli imeti na vseh vrtovih. Še posebno pa gojiti v okolici na veliko. Vstopnine ni.

— Iz Društvo upokojenega učiteljstva v dravski banovini ima svoj redni občni zbor v četrtek dne 4. febr. t. l. ob 3. uri pop. v restavraciji pri »Novem svetu«. K občini udeležbi vabi odbor.

— Iz Jutri nepreklicno mlesna vala trgovskih nameščencev v Unio. 80/n

Čarobno filmsko delo! Premiera veličastnega smuškega vefilma

LENI RIEFENSTAHL HANS SCHNEIDER

in 50 svetovno znanih smučarjev, ki predvajajo očaranemu občinstvu divno svojo belo umetnost!

Predstave danes ob 4., 1/4 8. in 9 1/4 zvečer.

Vstopnice si zagotavljate v predprodaji!

Elitni kino Matica

Telefon 2124

— Iz Nadaljevalni plesni tečaj — Jenkove šole v Kazini bo jutri v petek ob 20. skupno s perfekcijo. Ponk »Paso-doble« 85/n

Pri številnih nadlogah ženskega spola povzroča »Franz Josefova« grenčica najboljše olajšanje. Spričevala klinike za božne ženske potrjujejo, da se poslužujejo zelo malo odvajajoče »Franz Josefove« vode zlasti pri otrocih z najboljimi uspehi. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

VELIKI PREDPUSTNI PLES

Sokola I. na Taboru

Pustna sobota 2039 6. februarja 1932

Iz Celja

— c Odkup srebrnega in zlatega denarja. Celjsko mestno načelnstvo obvešča prebivalstvo, da kupuje Narodna banka poleg predvojnega srebrnega denarja tudi vse vrste zlatnikov po naslednjih cenah: dukati mali 128 Din, veliki 512, angleški funti 247 Din, turške lire 248 Din, stari rumunski imperijal 25 Din avstro-ogrski krona (20 K) 229 Din 20 napoleonorjev 218 60 Din, 10 ruskih rubljev 290 Din, 10 ameriških dolarjev 567 Din 20 nemških mark 289 Din, 10 holandskih goldinarjev 227 Din, po 10 danskih, švedskih ali norveških kron 152 Din in 25 šilingov 199 Din. Za slabše ohranjene novce in za novce v slabem stanju je cena seveda primeroma nižja. Gram čistega zlata se odkupuje po Din 37.73585. Ker Narodna banka s kupljenimi zlatniki krepi svojo zlato podlago in ker je to velikega pomena za našo denarno politiko, se občinstvu priporoča, da podpre to akcijo Narodne banke.

— c Svetosavska zabava, ki jo priredi srbska pravoslavna cerkvena občina v Celju, se bo vršila v soboto 6. t. m. s pričetkom ob pol 21 v Narodnem domu v Celju. Zabava se bo vršila v korist dovršenja nove cerkve sv. Save v Celju. Celjske dame se naprošajo, da se prireditve po možnosti udeležijo v narodni noši katerega-koli slovenskega naroda.

— c Dvoje predavanj dr. Kugyja v Celju. Prvotno je bilo napovedano za drevi 3. t. m. v tukajšnjem mestnem kinu le eno predavanje znanega prijatelja naših planin g. dr. Julija Kugyja, ki je prisel v soboto popoldne v Celje. Ker pa so bile vse vstopnice za drevišnje predavanje razprodane že v ponedeljek zjutraj, se je predavatelj na prošnjo tukajšnjih turističnih progov odločil, prirediti še drugo predavanje jutri 4. t. m. zvečer istotam pod naslovom »Noč v gorah, bivake«. Vstopnice se dobe v predprodaji v knjigarni Gorčičar & Leskovšek na Kralja Petra cesti, jutri zvečer pa pri kino-blaginji.

— c Za Celje in okolico bo uradni dan Zbornice za TOI v Ljubljani v torek 9. t. m. od 8. do 12. dopoldne v posvetovalnici mestnega Gremija trgovcev v Razlagovi ulici 8.

— c Celjsko učiteljsko društvo bo zborovalo v soboto 6. t. m. ob 9. v celjski mestni narodni soli. Poleg predsednikovskega in blaginjskega poročila je na dnevnem redu tudi dvoje zanimivih predavanj in sicer: Dolinar: »Polizkusni razredi« in Vrečar: »Izlet na pariško kolonialno razstavico«.

— c Umrljivost v Celju. V preteklem mesecu je umrlo v Celju 19 oseb od teh 16 v javni bolnici, 3 pa v mestu.

Podpiranje siromakov v Ljubljani

Samo v januarju je izdala pomožna akcija na podporah nad 150.000 Din

Ljubljana, 3. februarja. Lani v decembru je začel socialno-politični urad mestnega magistrata z veliko pomožno akcijo. Pozval je vsa naša karitativna društva, razne humane organizacije, zasebnike, trgovce in sploh vso javnost, da se združijo v enotno fronto ter po svojih močeh prispevajo za lajšanje gorja vsem bednim, siromakom, brezposelnim in sirotam. Ta velepotezna pomožna akcija je imela že v decembru lep uspeh, saj je bilo za božič obdarovanih na tisoče otrok, na tisoče rodbin je tudi prejelo podpore v denarju in živilih.

Odbor pomožne akcije je pa tudi v januarju nadaljeval z započetim delom. Priredil je veliko dobrodelno akademijo, katere čisti dobiček je šel v korist siromakov in še naprej zbiral prispevke. Njegov apel na javnost ni bil zaman, odzvalo se je vse prebivalstvo in spontano dokazalo, da čut ljubezni do bližnjega še ni zamrl v srehi. Socialno-politični urad mestnega magistrata je ves januar razdeljeval siromakom podpore v denarju in naturalijah. Kako ogromna je bila ta pomožna akcija, je pač najbolj razvidno iz dejstva, da je prejelo v januarju podporo 2900 strank, vsega skupaj je pa pomožna akcija izdala v tem mesecu 151.612 Din.

Od omenjenih 2900 strank je prejela podporo v naturalijah večina dvakrat ali trikrat na mesec po 5 ali 10 dni. Nekateri so prejeli nakazila za kosilo za 5 dni ali tudi samo za večerjo. Hrano je prejelo v januarju od Pomožne akcije 785 oseb, nakazila za živila pa 1800 strank. Denarno podporo je prejelo samo okrog 100 ljudi. Poleg tega je socialno-politični urad izdal okrog 270 potrdil, na podlagi katerih je borza dela nakazovala podpore brezposelnim. Samo za živila je izdal urad 100.000 Din.

Pa ne samo to! Urad je zaposlil tudi 28 brezposelnih in jih plačeval iz fonda pomožne akcije. Večinoma so zaposleni pri mestni vrtinariji ter drugih mestnih ustanovah. Zaposleni so že dva meseca in po možnosti jih bo skušal urad zaposliti še naprej.

Naval na urad je bil ves mesec ogromen in je razumljivo, da so imeli uradniki dela čez glavo. Zato je v uradu samem zastalo vse interno delo. Uradniki so morali namreč kontrolirati vse prošnje, ker so se opetovano dogajale zlorabe. Pripetilo se je, da so bili med prošilci ljudje, ki podpore niso potrebni in so hoteli izrabiti pomožno akcijo. Seveda so bili uradniki pri kontroli zelo vestni in rigorozni. Poleg takih neupravičenih prošlcev so morali zavrniti tudi številne prošnje iz okolice, ker je pomožna akcija namenjena predvsem revnim slojem v mestu. Pripetilo se je tudi, da je prišlo več ljudi stanovat v mesto za nekaj dni samo da bi dobili podporo.

Odbor pomožne akcije ima sedaj na razpolago še okrog 50.000 Din, ki jih bo razdelil med najbednejše. Ker je pa siromakov in prošlcev ter brezposelnih še vedno mnogo, je pričakovati, da se bo naša javnost še enkrat odzvala in podprla plemenita prizadevanja Pomožne akcije!

Darovi za dobrodelno akademijo

»Dobrodelna akademija«, ki se je vršila dne 14. januarja 1932 v hotelu »Union« v Ljubljani v prid mestne »Pomožne akcije« je kakor smo že poročali zelo dobro uspešna. Dohodki znašajo 52.011,75. Stroški bodo par tisoč dinarjev, vendar se natančna vsota letih še ne more navesti, ker socialno politični urad mestnega magistrata še ni prejel vseh računov. Vsekakor se bo sukal čisti donos okoli vsote 50.000 Din.

V blagu so darovali za »Dobrodelno akademijo« kakor sledi:

Gg. Stenec Peter, vinska trgovina, Tržna ul. 6, 300 steklenic vina; Osrednja vina, zadr. trg. Zaloška c. 81, 150 steklenic vina; Centralna vinarna, vinska trgovina, Frankopanska ul. 11, 120 steklenic vina; Bolaffio Karel, vinska trgovina, Medvedova ul. 7, 120 stekel vina; Čermelj Kristijan, vinska trg., Dvořakova 12, 100 steklenic vina; Brača Lasan, vinska trgovina, Vodniškova 17, 100 steklenic vina; Levanič Josip, vinska trg., Lepodvorska 14, 96 stekel vina; Barbič & Radonič, vinska trg., Stara pot 9, 94 stekel vina; Podboršek Peter, vinska trg., Celovška c. 34, 92 stekel vina; Sunara Ana, gostilna, Sv. Petra c. 26, 50 stekel vina; Belokranjski vinogradiški, Metlika, 33 stekel vina; Miklič Fran. restavrat., Kolodvorska ul. 43, 25 stekel vina; Sušnik Alojz, Zaloška c. 21, 10 stekel vina; »Alko« g. Lorant, Gospodstvska c. 20 stekel likerja in žganja; »Un. one« pivovarna, 200 lit. pive; Prva slov. tov. mine-ralne vode, 100 stekel »Sanitas« in 12 stekel sifona a 2 lit.; More Emil, smartinska c. 18 stekel sifona po 2 lit. in 75 stekel sifona po 0,4 lit.; Slamič Fran. trg., Gospodstvska c., jestvin v vrednosti 1500 Din; Javornik Ivan, Domobranska c., večjo množino prekajenega mesa in mesnih izdelkov; Svald Popovč, 1 šunka, 5 klobas, 1 šunkarica; Urbas Miroslav, Slomškova ul. 100 kranskih klobas; Jarc I., mrs. Hradeckega vas, 100 kranskih klobas; Rozman I. gostilna, Sv. Petra c., 100 kranskih klobas; Klemenc, Vič, tovarna mes izdelkov, 400 hrenovk; Mesariji, razni (g. Ristove) 59 kom pečenke; Musar, mesar Sv. Petra c., 2 klobasi, 1 šunkarico; A. Legat, trg. delikat., Miklošičeva c. in A. Svetina, trg. Wolfova ul. konserve; Večbič Ant., trg., Stritarjeva ul. 1 gnat; »Mladik« gospodstvska šola, pecivo in večjo množino sendvičev; Avt. bufet

»Rio«, Šelenburgova ul. 195 sendvičev; Avt. bufet »Daj — Dama, večjo množino sendvičev; Bizjak Viljem, trg., Gospodstvska c., 100 solnikov, 10 rženih štruc, 100 žemelj; Dolinar Andrej, Pred škofijo, 50 žemelj, 10 štruc kruha, 200 belih blebčkov; Zalažnik Jakob, trg. siasč., Stari trg, 100 žemelj in 50 indjančkov; Zorko Fran. Ljubljana VII., 91 kosov kruha; Piskar, Dunajska c. 7, 100 žemelj in 10 štruc kruha; Trček Jakob, Breg 4, 100 žemelj in 3 štruce kruha; Vidmar Karl, 91 žemelj in 1 kg kruha; Posavec Franc, Karlovska c., 25 solnikov in 19 rženih štruc; Pauer, Sv. Petra cesta, 40 žemelj; Bončar Matija, 40 žemelj; Okorn Ivan, Černetova ul. 25, 10 štruc kruha; Markič, pek. mojster, Trnovo, 50 žemelj; Žužek Gabrijela, Flor. ul., 40 žemelj; Vrtačnik Al., Tržaška c., 5 štruc kruha; Petrič Silvest., 5 štruc kruha; Lončar Pepe, gostilna pri »Kaplanu«, 232 kosov peciva; Olga »Slaščičarna Daj — Dam, 150 krofov; »Depac«, pekarna, 100 kom. peciva tort; Pretnar Franciška, 113 kom. čajnega peciva in 20 kom. spanjskih veterer; »Polson«, slaščičarna, Wolfsova ul., 25 krofov in 1 krokodila (pecivo); gg. dr. Bohinčeva in dr. Zajčeva, 26 kom. debila (peciva); Minka Gašperlinova, 1 mandijev torto; dr. Keranškova, 1 čokoladno torto; Zajčeva, serpentine (pecivo); Krapež Roza, 1 čokoladno torto; g. Hartman, gostilna Pligovec, 1 šarkel; Petriček, 60 komadov tort; Novotny, slašč., 35 komadov tort; Dolenc Oroslav, Wolfsova ul., 2 zavoja medenega peciva; Košak, slaščičarna, 10 krofov; Močuh, trg., Vodniškova trg., večjo množino kave prvovrstne kakovosti; »Sladkor« d. z o. z., Ljubljana, 20 kg sladkorja; Putnik Srečko, Metelkova ul., 12 stekel malinorca; Radenske termalne toplice, 2 zavoja radenske vode; Osrednje mekarske, Ljubljana, krožnik Liptauerja, 100 stekel mleka »Jogurt«, 3 stekel mleka velike, 3 stekel mleka male; Mekarske, Zg. Brnik, 6 kg sira, Stele & Plisk, 1 oklep mandarine; Glavnik Celestina, 1 oklep mandarine; Čermelj, branjeva pri »Pligovcu«, 1 košaro raznega sadja in 3 kose navadnega blaga; Šarabon Andrej, 5 kg gorčice; Agnola, 2 zaboja stekel in drugo v posojilo; »Vrd. Stiglog«, 200 prtčev; I. C. Mayer, brisalske in prtčev; Bonač Iv., Šelenburgova ul., 1000 papir, krožnikov in 1000 kom. pap. servijetov; Kastelec in drug, 1 leto zav. papirja; Tvrd. M. Tčar, servijete, zveske, pis. papir, pap. krožnik, konfete; Matek & Mikeš, vezenje brisalk in prtčev; Maks Hrovat, 2000 komadov letakov; ovetl. Herzmansky, 50 nagelov; Bonač, Šelenburgova ul., 1 dobiček; Šimenc Ivan, 35 nagelov ciklam in 30 nageljnov; Čutič, Dalmatinova ul. 13, 30 nageljnov; 20 kom vrtnic; Šimenc Pavel, 36 kom. nageljnov; Ferant, Tonkič drevedov, 1 kmosa in narcise; Bajt Tončka, 12 nageljnov; Pretnar M., Darilo; Ovetličarna »Korščak«, 15 narcis rezanih, 8 ciklam v loncu; 3 asparaguse v lončku Bajec »Pod Trnčec«; Tvrd. Eger, Sv. Petra c., razno.

Pride! Pride!

Iz Tržiča

— Koncert orkestra na orglice. Najnovejši način glasbene vzgoje bo pokazal v nedeljo, dne 21. t. m. v Tržiču v dvorani meščanske šole s koncertom orkestra na orglice njegov ustanovitelj in znani glasbeni pedagog konser. prof. g. Karel Jeraj. Njegov orkester na orglice izvaja »narodne in umetne skladbe sporeda tako dovršeno umetniško da ostane koncert vsakemu v nepozabnem spominu. Orkester preneti po odličnem izvajanju in po svojem očarljivem zvoku. Dopoldne se vrši koncert za mladino popoldne za odrasle. Pri obeh koncertih sodeluje z recitacijo slovenska pisateljica ga. Vida Jerajeva. Opozarjamo p. n. občinstvo, da naj si preskrbi vstopnice že v predprodaji, ker se vršita koncerta le v slučaju, ako je dovolj listov prodanih.

PLES GRAFIKE V KAZINI

na pustno soboto

Albert Sorel:

Čudodelni zdravnik

Roman

— Če ste pa prisostvovali smrti tega... mladeniča, ste gotovo slišali iz njegovih ust neko izjavo, nanašajočo se na protokol z vašim podpisom, če se ne motim, in ki je gotovo vzbudila vašo pozornost tako, da bi bili morali domnevati, da je prevzeto poslanstvo mnogo nujnejše kakor ste mislili.

— Res sem bil pri smrti gospoda Maurica de Rofossa, — je odgovoril Chebsky. — Videl sem, da je bil moralno izredno ogorčen — podlegel je zelo nevarnemu napaču — in zato sem očleval, predno sem oblihljal izpolniti mu zadnje željo. On me je na lepo prosil.

— In nič drugega vam ni naročil... ali vam ni ničesar povedal v zadnjem trenutku... ob zadnji uri...?

— Ne, protokolu nimam kaj dodati. Te besede je izgovoril zelo suho; potem je na vstal.

Gospodična je nestrno poslušala Fontemorsova vprašanja...

— Onostite, gospod, — se je odlašala. — Gotovo niste slišali, da obudite v nas zelo mučne spomine...

— Onostite, gospodična, — je odgovoril Chebsky, — dobro razumem, kaj je za vas mučnega v mojem posetu...

— Moje poslanstvo je končano, gospod baron, in zdaj mi preostala samo še priporočiti se...

Baron je vsilil: bil je na tako zmeden, da se je mogel samo pokloniti in zajecljati običajno frazo vlnudnosti.

Gospodična de Rofosse in Fontemors sta tudi zamrmrala nekaj v slovo; potem se je gospodična obrnila na brata, kakor bi hotela dobiti njegovo soglasje, in dejala:

— Pozno je že. Ura je že davno odšla sedem. Tema je, pota so slaba. Počastite nas, gospod, ostanite pri nas na večerji in čez noč.

— Voz imam najet, ki me čaka, — je odgovoril Chebsky.

— To pa res ne more biti ovira, saj lahko tudi voznik ostane tu.

— Ali pa še bolje, pošljemo ga domov, a če gospod privoli in prenoči pri nas, ga odpelje Onesim zjutraj z našimi konji.

— Hvala lepa, — je dejal Chebsky, vaše laskavo vabilo sprejemem, toda samo pod pogojem, da vas ne bom nadlegoval.

— Gospodična se je poklonila in odšla odredit vse potrebne.

— Dovolite, da pogledam, kaj je v teh papirjih. To je za nas zelo važno.

— Pošljem vam svojega sina, da vam ne bo dolgčas — je dejal Fontemors.

mors, — on je zelo navdušen za popotovanje, peča se s politikom — je uradnik v ministrstvu — in bo zelo vesel, če se seznanji z vami.

Chebsky se je poklonil in svaka sta odšla.

IX.

Kmalu je prišel k Chebskemu mož tridesetih let, visoke, vitke postave, lepo oblečen, toda slabo raščen, kajti ramena je imel malo kriva in hojo nekam valovito. V splošnem je bil simpatičen, prikupljiv.

Oči je imel modre, toda njegovemu pogledu je manjkala odkritost; kostanjeve lase je imel počesane na senci; glavo je iztegoval naprej, da bi bolje videl in slišal. Monokel na levem očesu je izdajal vsaj na videz samozavestnega, učenega moža. Toda v vsej njegovi pojavi je bilo več prisiljenega in izumetničenega kakor naravnega, več samozavesti kakor blagorodnosti: pod obleko in masko mladega uradnika je tičala koničasta glavica in gobček kune ter strto okostje rodu Fontemorsov.

Chebsky ga je mirno opazoval. Onesim se pa za to ni zmenil.

— Zelo lepo od vas, da nam žrtvujete večer, — je dejal z nekoliko žaljivo vlnudnostjo, ki pomeni bon-ton napram ljudem nižjega družabnega položaja.

Chebsky je odgovoril z običajno frazo. Onesim je pa nadaljeval:

— Ste že dolgo v Franciji, gospod?

— Od večera.

— Toda Pariz gotovo poznate.

— Malo...

— Kaj niste bili še nikoli v Franciji?

— Ne gospod.

— To je pa res čudno, ker tako lepo govorite francoski. Vi, Slovani, ste zelo nadarjeni za jezike. Mi te nadarjenosti nimamo. Jaz znam pet jezikov: grški, latinski, italijanski, angleški in seveda tudi francoski. Razumem španski in nemški jezik — toda jaz sem izjema. Jaz sem za jezike nadarjen, poleg tega sem se jih pa še posebej učil.

— Vaš oče mi je pravil, da ste v državnih službah.

— Samo začasno, sem podprefekt v Forniguy; to je važno mesto dve uri od Pariza, toda meni tam ne ugaja. Meni bolj ugaja zunanja politika. Rad bi se posvetil diplomaciji. Z mojim znanjem in zvezami bi mi bilo to zelo lahko. Govorili smo že o tem in zdaj čakam samo še na izid volitev.

— Ah, torej imate volitve?

— Da, zelo burne; toda jaz sem glede izida brez skrbi. Vladni kandidat bo zmagal. Kako srečni ste, da pri vas nimate volitev.

— Kaj še, gospod.

— V Rusiji vendar...

— Mi imamo svoje okrajne zastope, naši voljeni sveti...

— Da. Toda v važnih zadevah vladi ne mečejo polen pod noge. Mi pa v Franciji s svojo opozicijo ne moremo naprej. Ni nismo zreli za svobodo. Ta

protivrska propaganda, to je grozno. Brez vseh načel, brez boga, brez domovinske čute, tu nobena varnost ni mogoča. Ne poznam vašega prepričanja, gospod, toda jaz svojega ne skrivam: sem katoličan.

— Čestitam vam, gospod, — je dejal Chebsky z nerazumljivo hladnokrvnostjo. Ne spoznam se na francoske razmere, ne pečam se s politikom, vendar vam pa moram povedati, da sem v vsakem pogledu svobodnega naziranja. Mislim pa, da izvira zlo, ki o njem govorite, večinoma iz vaše velike revolucije.

— Nikakor ne, — je ugovarjal Onesim. — Nasprotno, revolucija nam je prinesla mnogo dobrega. Glejte, kaj se godi pri nas: Narodno bogastvo se je potrojilo. Sicer pa imate tudi vi revolucijo. Pokret Slovanov je zelo važen. Pri bližnjem sem poučen o njem. Kar prečitajte, kaj je napisal o tem de Saint-Remy v »Debats«.

Chebsky je odgovoril, da visoko ceni članke tega novinarja; na to je Onesim odgovoril s temeljitim modrovanjem o zunanji politiki. Govoril je o korekturah v Avstriji, o vprašanju baltičskih provinc, o vprašanju vojvodstva itd. Potem je omenil poljsko vprašanje, na hitro roko je rešil nemški problem, prenašal je zemljevid sveta, ustanovil društva, razdelil to, kar je bila združila zgodovina, združil to, kar je bila razdelila, rezal je in odločal s tistim dostojnim, mirnim in hladnokrvnim obrazom, s tistim popolnim preziranjem dogodkov in ljudi, s tisto posebno nevednostjo in nerazumevanjem, včasih tudi duhovitost, ki je tako značilna za »seriozne mladeniče«, ki jim politični uspehi ne dajo spati. Svoja modrovanja je zaključil s trditvijo, da je francoska diplomacija prva na svetu, da vstopi tudi on v njo in sicer tem bolj, ker je nihče ne razume tako dobro kakor on. — V splošnem se je Onesim norčeval iz vsega sveta, norčeval se je docela odkrito, ne da bi to opazil. Opazil pa ni zato, ker je veroval v svoje zasluge in se je sam prvi motil.

Chebsky ga je poslušal z radovednostjo, pomešano z iročnim občudovanjem.

Ko je potem vstopil Onesimov oče, si je Onesim mislil.

— Tale doktor pa ni posebno brihten. In vendar sem slišal toliko pravi o političnem zmislu Slovanov.

Svaka sta bila zelo zadovoljna. Posebno Rofossu se je poznalo, da se mu je odvalil kamen od srca. Fontemors se je opravičeval Chebskemu in se dvourni smehljaj, češ, naj mu oprost, da ga je moral zapustiti.

Chebsky je odgovoril:

— Zelo me veseli, da me je doletela čast seznaniti se z gospodom sinom. Izdatno me je poučil.

Baron de Rofosse je odgovoril:

Japonci kupili generala Ma

Prvotni kitajski narodni junak je postal izdajalec svoje domovine

General Mačanšan ali kratko Ma je bil v začetku japonsko-kitajskega konflikta največji kitajski narodni junak, pozneje je pa izdal svojo domovino in se pridružil Japoncem. Junaškega zaščitnika Cicikarja so Japonci enostavno kupili, kar zdaj tudi sami priznavajo. Ko se je general Ma pred Cicikarjem postavil Japoncem v bran, so ga milijoni Kitajcev naravnost oboževali. Studentje so prirejali zanj zbirke, mladi Kitajci in Kitajke so hiteli od vseh strani v njegovo rojstno mesto, da bi se

prostovoljno priglasili v njegovo mandžursko armado. Poleg tega so prihajale v inozemske banke v Harbinu na naslov generala Ma visoke vsote, ki so jih pošiljali Kitajci iz Amerike in s Filipinskih otokov. Na Kitajskem se je začela širiti tudi navada, da so dajali za generala Ma denar otroci bogatašev, ki so ga dobivali od staršev za svojo zabavo in razvedrilo.

Takoj po porazu generala Ma se je pa razširila iz japonskega glavnega stana v Mukden vest, da je bojevit general pripravljen skleniti z Japonci prijateljsko pogodbo. Tej vesti na Kitajskem niso verjeli in so jo odločno zavračali. Kitajcem se je zdelo izključeno, da bi sklepali narodni junak kupčije s smrtnim sovražnikom kitajskega naroda. Kmalu je pa kitajska javnost zvedela, da vest o izdajstvu generala Ma ni brez podlage in zdaj tudi kitajski tisk priznava, da je Ma izpremenil svojo fronto. Odrezan od vseh operacijskih baz kitajske armade in od svoje domače province je moral baje sprejeti od Japoncev denar, da je lahko plačal svoje vojake.

Japonci so ravnali z generalom Ma v začetku zelo spoštljivo. S svojimi vojniki se jim je opetovano postavil v bran in bitke so bile zelo krvave. Japonski štab je spoznal, da mora priti temu junaškemu vojskovodji do živega drugače. In Ma je dobil ponudbo, naj vstopi v službo »neodvisne mandžurske vlade«, ki jo označujejo Kitajci za japonsko lutkovno gledališče General Ma je ponudbo prvotno odločno odklonil, ko so pa zasedli Japonci na japonski tudi mesto Činčau, je spoznal brezupnost svojega položaja in stopil je v službo »neodvisne vlade« province Hejungkian. Z največjim razočaranjem so sprejeli vest o prehodu generala Ma na japonsko stran kitajski študentje, ki spadajo med redke Kitajce z visoko razvito narodno zavestnostjo. Kitajski študentje proglasio zdaj generala Ma za narodnega izdajalca.

Karijera generala Ma je tipična karijera kitajskega vojščaka. Prvotno je bil poglavar razbojnikov in napredoval je kakor Čansolin in drugi kitajski generali. Kakor večina drugih kitajskih generalov, je imel tudi Ma še vedno mentaliteto srednjeveškega razbojniškega viteza. Bil je do zadnjega lojalen napram svojem neposrednemu predstojniku, mandžurski vladi. Ko so pa Japonci mandžursko vlado vrgli, si je mislil, da nima več vezanih rok. Zdelo se mu je povsem naravno, da mora imeti svojo armado, kar pa ni bilo mogoče brez denarja in zato je sprejel od Japoncev podkupnino. Dokler bodo Japonci točno plačevali, jim ohrani Ma dolžno lojalnost. To ga pa prav nič ne moti, da bi sprejel ugodnejšo ponudbo od katerikoli druge strani.

Upogljivo steklo

Stari izrek, da prinaša razbito zrcalo sedem let nesreče, bo kmalu zastarel, ker ni več daleč čas, ko bomo imeli zrcala, ki se sploh ne bodo dala razbiti. Učenjaki si že dolgo prizadevajo sestaviti steklo, ki bi se upogibalo, ne da bi počilo. In dvema učenjakoma v kalifornijskem tehnološkem zavodu se je baje posrečilo izdelati tako steklo. Izdelovanje stekla, ki se ne razbije, je zaenkrat še tajna, znano je samo, da se napravi zrcalo na ta način, da segrejejo srebro do izhlapevanja in prevlečejo z njim steklo.

Drugo vrsto upogljivega stekla so izumili baje v Evropi. To steklo je sestavljeno v prvi vrsti iz rastlinskih snovi. Podobno je v vsakem pogledu pravemu steklu, ne pa celulozi. To steklo se da upogibati kakor karton.

Tvrdba »JUGOSPORT« r. z. z o. z. v Ljubljani naznanja pretužno vest, da jo je za večno zapustil nad vse zaslužni član nadzorstva, gospod

Alojzij Rasberger

trgovec in posestnik

Njegove zemeljske ostanke bomo spremili k Sv. Križu v četrtek 4. t. m. ob 1/4 4. uri popoldne iz Streliške ulice (vhod na Stolbo). Sveta maša zadušnica se bo brala v petek 5. t. m. ob 8. uri zjutraj v stolni cerkvi sv. Nikolaja. Ohranimo mu časten spomin!

Ljubljana, 2. februarja 1932.

Občina Ljubljana
Mestni pogrebni zavod

Po kratki mučni bolezni me je danes ob 11. uri popoldne za vedno zapustil moj nad vse ljubljeni, zlati soprog oziroma brat in svak, gospod

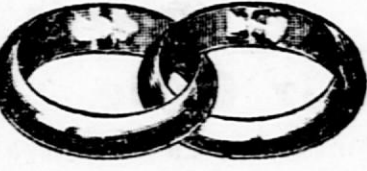
ALOJZIJE RASBERGER

TRGOVEC IN POSESTNIK

Njegove zemeljske ostanke bomo spremili k Sv. Križu v četrtek 4. t. m. ob 1/4 4. uri popoldne iz Streliške ulice (vhod na Stolbo). Sveta maša zadušnica se bo brala v petek 5. t. m. ob 8. uri zjutraj v stolni cerkvi sv. Nikolaja. Pokojnega soproga priporočam v molitev in blag spomin.

Ljubljana, na Stolbi 8, dne 2. februarja 1932.

Globoko žalujoča soproga MICI RASBERGER.

Poročni
prstani
Darila
poročna
Jedilni
prbor v kasetah
F. Čuden
Prešernova 1.

CRNE SUKNJE IN OBLEKE ZA ŽENINE

si nabavite najcenejšo pri tvrdki Anton Presker Ljubljana Sv. Petra cesta 14 712

DVA SOSTANOVALCA

sprejem s hrano ali brez. — Glince, Tržaška cesta št. 23. 782

KLAVIRJI!

Preden kupite klavir, si oglejte moje bogato zalogo prvovrstnih klavirjev. — Prodajam najceneje na najmanjše obroke z garancijo. Strojovnjaško popravilo in čisto ugleševanje. — Najcenejša izposojevalnica. — **WARBINEK**, Ljubljana, Gregorčičeva 5, Rimska cesta 2.

KLIŠEJE

V VSEH
TEHNIKAH
ENOBARVNE
IN
VEČBARVNE
IZVRSUJE

JUGOGRAFIKA

LJUBLJANA
SV. PETRA NASIP 23

MESARIJO

v prometnem kraju Slovenije vzamem takoj v najem. Ponudbe na naslov: Albert Plahuta, Rimske Toplice. 778

DVA VINSKA SODČKA

zdrava, po 50—60 litrov, kupim. Ponudbe na naslov: Andrej Potočnik, Bled II. 777

VZGOJITELJICO

k dveletni deklici in sedemletnemu dečku, zdravo, vestno in marljivo, ki ljubi otroke in je že bila v enaki službi, s perfektnim znanjem slovenščine, nemščine in klavirja, sprejem v dobro in stalno mesto na deželi. Ponudbe s sliko na naslov: Maca Jakl, Krmelj pri St. Janžu, Dolenjsko. 776

STANE RAKAR, LJUBLJANA, Prešernova ulica 7 — se priporoča cenjenemu občinstvu. Postrežba prvovrstna. Odprto tudi ob nedeljah dopoldne. 662

Nov poklic

za dame in gospode z ureditvijo strojnega pletenja doma. Za jamčen zaslužek okoli Din 1500 na mesec ker spleteno olago pr-vamemo, plačamo od kodnino za pletenje in dobavljamo prejo za predelovanje. Pišite po brezplačne p. prospekte še danes na: Domača pletarska industrija št. 12, Josip Kališ, Maribor, Trubarjeva 2.

VEČ SODOV

od tiskarske barve ceno naprodaj. Ogle dajo se v »Narodni tiskarni«

Najcenejše vezanje perila, zaves, monogramov pri

MATEK & MIKEŠ, Ljubljana

(POLEG HOTELA STRUKELJ)

Entljanje, ažuriranje, predtiskanje. — Na izbiro krasno predtiskani prtiči po izredno nizkih cenah.

Prometni zavod za premog d. d. Ljubljana

prodaja po najugodnejših cenah samo na debele

PREMOG

lomljen in inozemski za domačo kurjavo in industrijske svrhe

KOVAŠKI PREMOG vrst vseh

KOKS tvariški, plavžarski in plinski

BRIKETE

PROMETNI ZAVOD ZA PREMOG D. D. v LJUBLJANI, Miklošičeva cesta št. 15/I.

NAROČAJTE

SLOVENSKI NAROD

MESSEČNA NAROČNINA DIN 12.-